

- 10 ROSTISLAV ŠVÁCHA _____ *Jaké ideje jsou za formami?*
Antologie euroamerického architektonického myšlení

1936–1949

- 38 FRIEDRICH KIESLER _____ *Magická architektura* (1936)
39 FRIEDRICH KIESLER _____ *Duchampovo Velké sklo* (1937)
41 LUDWIG MIES VAN DER ROHE _____ *Nástupní teč na Armourově institutu techniky* (1938)
44 RUDOLF SCHWARZ _____ *Svatý vrh (Temný kalich)* (1938)
50 FRIEDRICH KIESLER _____ *Poznámka k navrhování galerie* (1942)
52 LOUIS I. KAHN _____ *Monumentality* (1944)
58 RICHARD BUCKMINSTER FULLER _____ *Návrh na nový průmysl* (1946)
64 LE CORBUSIER _____ *Nevyslovitelný prostor* (1946)
66 ERNESTO NATHAN ROGERS _____ *Program: Domus, dům člověka* (1946)
69 ALVAR AALTO _____ *Pytlah a proud* (1947)
72 FRIEDRICH KIESLER _____ *Magická architektura Sálu pověr* (1947)
73 FRIEDRICH KIESLER _____ *Pseudofunkcionalismus v moderní architektuře* (1949)

1950–1959

- 80 LUDWIG MIES VAN DER ROHE _____ *Pozdrav Illinoiskému institutu technologie* (1950)
81 LUIGI MORETTI _____ *Struktury a sekvence prostoru* (1952)
87 LE CORBUSIER _____ *Obytná jednotka v Marseille* (1953)
89 LE CORBUSIER _____ *Konstrukce transatlantického parníku* (1953)
92 ALISON A PETER SMITHSONOVI _____ *Infrastruktura města* (1953)
98 PHILIP JOHNSON _____ *Sedm betlémů moderní architektury* (1954)
97 ERNESTO NATHAN ROGERS _____ *Preexistující podmínky a východiska
současné stavební praxe* (1955)
101 OSCAR NIEMEYER _____ *Současné problémy brazilské architektury* (1955)
105 VICTOR GRUEN _____ *Městská a venkovská krajina* (1955)
111 LOUIS I. KAHN _____ *Tato věc architektury* (1955)
113 ALISON A PETER SMITHSONOVI _____ *Nový brutalismus* (1955)
114 LE CORBUSIER _____ *Texty a skici pro Ronchamp* (1955–1964)
116 JAMES STIRLING _____ *Ronchamp: Le Corbusierova kaple a krize racionalismu* (1956)
120 SVERRE FEHN _____ *Primitivní architektura v Maroku* (1956)
122 PAUL RUDOLPH _____ *Šest determinant architektonické formy* (1956)
128 ALVAR AALTO _____ *Architektovo svědomí* (1957)
131 RICARDO PORRO _____ *Pocit tradice* (1957)

132 JAMES STIRLING _____ *Regionalismus a moderní architektura* (1957)
 135 KONRAD WACHSMANN _____ *O stavění v naší době* (1957)
 138 ALISON A PETER SMITHSONOVI _____ *Nový brutalismus* (1957)
 139 LUDWIG MIES VAN DER ROHE _____ *Předmluva* (1958)
 140 CHRISTIAN NORBERG-SCHULZ _____ *Povídky s Miesem van der Rohe* (1958)
 143 ALISON A PETER SMITHSONOVI _____ *Infrastruktura města* (1958)
 144 ALDO VAN EYCK _____ [Proslov v Otterlo] (1959)
 145 LOUIS I. KAHN _____ *Nová pole působnosti v architektuře* (1959)
 157 JAMES STIRLING _____ *Funkcionální tradice a výzva* (1959)
 160 YONA FRIEDMAN _____ *Program mobilního urbanismu* (1959)
 162 YVES KLEIN _____ *Vzdušná architektura* (1959–1962)

1960–1969

170 SHADRACH WOODS _____ [Proti plan masse, hromadnému plánování] (1960)
 172 ALDO VAN EYCK _____ *Léčba reciproitou* (1960)
 175 JERZY SOLTAN _____ *Hlavní směry v soudobé architektuře* (1960)
 181 PHILIP JOHNSON _____ *Schinkel a Mies* (1961)
 185 PAUL RUDOLPH _____ [Mies vytváří úžasně stavby jen díky tomu, že ignoruje mnoho aspektů stavění] (1961)
 188 GEORGES CANDILIS – ALEXIS JOSIC – SHADRACH WOODS _____ [Texty z Carré Bleu] (1961)
 190 LE CORBUSIER _____ [Klášter z drsného betonu] (1961)
 193 LUIS BARRAGÁN _____ *Rozhovor s Alexandrem Ramírezem Ugartem* (1962)
 197 CHARLES MOORE _____ *K tvorbě míst* (1962)
 200 HANS HOLLEIN _____ *Absolutní architektura* (1962)
 201 WALTER PICHLER _____ *Absolutní architektura* (1962)
 202 JÖRN UTZON _____ *Platformy a plošiny* (1963)
 205 OSWALD MATHIAS UNGERS _____ *Město jako umělecké dílo* (1963)
 207 PETER EISENMAN _____ *K porozumění formě v architektuře* (1963)
 214 ROBERT VENTURI _____ *Obsaha pop-architektury* (1965)
 215 ALDO ROSSI _____ *Architektura města* (1966)
 227 GEORGES CANDILIS _____ *Jádro problému* (1967)
 229 GEORGES CANDILIS – ALEXIS JOSIC – MARC EMERY _____ *Hledání prostoru* (1967)
 231 PETER COOK _____ *Kontrola a plán* (1967)
 235 CHARLES MOORE _____ [Zasuň to do sítě, Ramsesí, a podívej se, zda to svítí, protože my si to nenecháme, když to nebude fungovat] (1967)
 241 STÁVKOVÝ VÝBOR, ÉCOLE DES BEAUX-ARTS _____ *Hnutí 15. května* (1968)
 243 HANS HOLLEIN _____ *Všechno je architektura* (1968)
 245 WOLF D. PRIX & COOP HIMMELB(L)AU _____ *Get Off of My Cloud* (1968–1970)

247 NORMAN FOSTER _____ *Návrh pro život* (1969)
 251 JOHN HEJDUK _____ *Úvod ke Kosočtvercovému katalogu: Vliv kubismu* (1969)
 253 ALDO ROSSI _____ [Analogické město] (1969)

1970–1979

258 DENISE SCOTT BROWN _____ *Prásk do popu: Odpověď Kennetha Framptonovi* (1971)
 264 ROBERT VENTURI – DENISE SCOTT BROWN – STEVEN IZENOUR _____ *Několik definic vzniklých srovnávací metodou* (1972)
 271 PETER EISENMAN _____ *Kastonová architektura: Dům I* (1972)
 277 CHARLES MOORE – GERALD ALLEN – DONLYN LYNDON _____ *Zapadnutí domu do krajiny* (1974)
 282 JOSEP LLUIS SERT _____ *Industrializace: Příležitost pro urbanismus nových komunit* (1974)
 287 CHARLES MOORE _____ *Jihanskost* (1975)
 293 RENZO PIANO – RICHARD ROGERS _____ *Piano + Rogers* (1975)
 295 RENZO PIANO – RICHARD ROGERS _____ *Centre Beaubourg, Paříž: Informace, zábava a kulturní centrum* (1975)
 297 BERNARD TSCHUMI _____ *Otázky prostoru: Pyramida a Labyrint (neboli Architektonický paradox)* (1975)
 300 PETER EISENMAN _____ *Postfunkcionalismus* (1976)
 304 CARLO SCARPA _____ *Chť jsem odstrátnout modré z nebe* (1976)
 318 WOLF D. PRIX & COOP HIMMELB(L)AU _____ *Get Off of My Cloud* (1977)
 320 NORMAN FOSTER _____ *Sociální cíle, technické prostředky* (1977)
 325 DOM HANS VAN DER LAAN _____ *Příroda a architektura* (1977)
 331 ROBERT A. M. STERN _____ *Nové směry v moderní americké architektuře: Postskript na prahu milénia* (1977)
 338 LÉON KRIER _____ *Slepá skvrna* (1978)
 344 ALDO ROSSI _____ [Základní prvky města] (1978)
 345 RAFAEL MONEO _____ *O typologii* (1978)
 358 REM KOOLHAAS _____ *Příběh bazénu* (1978)
 361 WOLF D. PRIX & COOP HIMMELB(L)AU _____ *Get Off of My Cloud* (1978–1979)
 363 ROB KRIER _____ *Morfologické & typologické prvky pojmu městského prostoru* (1979)

1980–1989

374 WOLF D. PRIX & COOP HIMMELB(L)AU _____ *Get Off of My Cloud* (1980)
 375 GIANCARLO DE CARLO _____ *Architektura participace* (1980)
 382 MICHAEL GRAVES _____ *Obhajoba figurativní architektury* (1980)
 385 JOHN HEJDUK _____ *Plochosť hloubky* (1980)

391 STEVEN HOLL _____ *Abecední město* (1980)

398 LUIS BARRAGÁN _____ *Poetika prostoru* (1980)

402 ÁLVARO SIZA _____ [Tradice je výzva k inovaci] (1980)

405 LUIGI SNOZZI _____ *Číst památku* (1981)

410 WOLF D. PRIX & COOP HIMMELB(L)AU _____ *Get Off of My Cloud* (1982)

411 JACQUES HERZOG _____ *Specifická tíla architektur* (1982)

415 STEVEN HOLL _____ *Venkovské a městské typy domů v Severní Americe* (1982)

421 WOLF D. PRIX & COOP HIMMELB(L)AU _____ *Get Off of My Cloud* (1983)

422 JOHN HEJDUK _____ „Casa come me“: *Telefónát z Mildna* (1983)

425 SVERRE FEHN _____ *O nacionalismu duchovního obsahu.*
Rozhovor s Marjou-Rilittou Norri (1984)

431 ZAHA HADID _____ *Tři projekty, 1980-1983. Rozhovor s Alvinem Boyarským* (1984)

437 JEAN NOUVEL _____ [Parodický anti-manifest za pluralitní architekturu] (1984)

438 JØRN UTZON _____ *Význam architektů* (1984)

443 JOHN HEJDUK _____ *Sténový dům 1* (1985)

444 RAFAEL MONEO _____ [O architektuře Aldo Rossioho] (1985)

454 JACQUES HERZOG _____ *Úvahy o architektuře: Pět odstavců* (1986)

455 LINA BO BARDI _____ *Architektonický projekt* (1986)

459 HENNING LARSEN _____ *Dánská architektura* (1987)

463 JAMES STIRLING _____ *Galerie Clore. Rozhovor s Charlesem Jencksem* (1987)

470 JACQUES HERZOG _____ *Skrytá geometrie ptirody* (1988)

475 REM KOOLHAAS _____ *Šestnáct let OMA* (1988)

478 ÁLVARO SIZA _____ *Chiado* (1988)

479 JOHN HEJDUK _____ *Rīga* (1988)

482 HANS KOLLHOFF _____ *Architektura versus urbanismus* (1989)

487 BRUNO REICHLIN _____ *Něco jako objekt: skladiště Ricola* (1989)

491 ÁLVARO SIZA _____ *Chiado: co to je, co to bude* (1989)

493 JØRN UTZON _____ *O architektuře. Rozhovor s Henrikem Stenem Møllerem* (1989)

1990–1999

504 PETER COOK _____ *Nový duch v architektuře* (1991)

515 VITTORIO GREGOTTI _____ *Uvnitř architektury* (1991)

521 STEVEN HOLL _____ *Zakotvení* (1991)

523 KEES CHRISTIAANSE _____ *Manifest* (1991)

525 WILLEM JAN NEUTELINGS _____ *Kultura okruhu* (1991)

527 PETER ZUMTHOR _____ *Tvrď jádro krásky* (1991)

531 SVERRE FEHN _____ *Tanec kolem mrtvých věcí* (1992)

532 JEAN NOUVEL _____ [Čtrnáct tezí] (1992)

534 RICARDO PORRO _____ [Vzpomínky na Kubu] (1993)

535 ÁLVARO SIZA _____ *Neznámý Lisabon* (1994)

538 TADAŌ ANDŌ _____ *Rozhovor s Hirošim Marujamou* (1994)

543 JACQUES HERZOG – PIERRE DE MEURON _____ [Umení a architektura] (1994)

544 JACQUES HERZOG _____ [Umělecký obraz a architektura] (1994)

545 DAVID CHIPPERFIELD _____ *Teoretická praxe* (1994)

552 BERNARD TSCHUMI _____ *Otázky prostoru* (1994)

555 DANIEL LIBESKIND _____ *Dopis z Berlína* (1994)

560 CHARLES GWATHMEY _____ *Rozhovor s Cynthií Davidson* (1995)

568 REM KOOLHAAS _____ *Překážky* (1995)

571 SANTIAGO CALATRAVA _____ *Rozhovor se studenty* (1997)

575 JACQUES HERZOG _____ [Rozhovor s Jeffreym Kipnisem] (1997)

580 PETER ZUMTHOR _____ *Tělo architektury* (1997)

588 GREG LYNN _____ *Geometrie v čase* (1998)

590 RAFAEL MONEO _____ *Vystěnění staletých paradigmat*
(Fragmentace a kompaktnost v současné architektuře) (1998)

602 MVRDV _____ *Furmax* (1998)

605 CLAUDE PARENT _____ *Šikmá funkce se potkává s elektronickými médii* (1998)

609 STEVEN HOLL _____ *Košik ústřic* (1999)

2000–2011

612 HERMAN HERTZBERGER _____ *Prostor* (2000)

617 RICHARD MEIER _____ *O bílé* (2002)

618 MVRDV _____ *Mixér funkce* (2002)

620 ALEJANDRO ZAERA-POLO _____ *Alchymističtí bratři* (2002)

623 OSCAR NIEMEYER _____ *Moje architektura* (2003)

625 KAS OOSTERHUIS _____ *Architektura roje* (2003)

632 PETER EISENMAN _____ *Digitální kódovat – od indexu ke kodexu* (2004)

641 FOA – EADG _____ *Typy, styl a fylogeneze* (2004)

645 FREI OTTO _____ *Rozhovor s Emergence and Design Group* (2004)

650 JOHN PAWSON _____ *Minimalismus* (2005)

652 DAVID ADJAYE _____ *Vynechání prázdna: Architektura účasti.*
Rozhovor s Peterem Allisonem (2006)

664 ZAHA HADID _____ [O projektech pro Střední východ]
Rozhovor s Hansem Ulrichem Obristem (2007)

672 DENISE SCOTT BROWN _____ *K aktivní socioplastice* (2007)

685 ZAHA HADID – PATRIK SCHUMACHER _____ *Parametristický manifest* (2008)

691 FRANK GEHRY _____ *Vic jsem se naučil od malířů než od sochařů.*
Rozhovor s Hannem Rautenbergem (2008)

697 REM KOOLHAAS _____ *Památková péče nás předbílá* (2009)

704 REM KOOLHAAS _____ *Hnutí (I)* (2011)

Antologie tří editorů předkládá českým čtenářům překlady 161 textů významných architektů euroamerické sféry od třicátých let 20. století do současnosti. Texty jsou v ní řazeny, jak šly za sebou v chronologickém pořádku. Antologie se vyhýbá tomu, aby je členila podle nějakých zvrátů v architektonické debatě. Chce naopak ukázat pestrost názorů, které spolu v každé době soupeřily o pozornost. Soustřeďuje se jen na vyjádření praktikujících architektů, nejsou v ní obsažené texty teoretiků a historiků architektury. Primárním kritériem výběru nebyl tolik význam samotných textů jako význam jejich autorů, osobností euroamerické architektonické scény posledních osmdesáti let. Cílem editorů bylo ukázat, jak a o čem tito architekti uvažovali a jak psanou formou zdůvodňovali charakter svých prací.

